

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/104/WE

z dnia 16 września 2009 r.

dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny użytkowania sprzętu roboczego przez pracowników podczas pracy (druga dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

(wersja ujednolicona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 137 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Dyrektywa Rady 89/655/EWG z dnia 30 listopada 1989 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny użytkowania sprzętu roboczego przez pracowników podczas pracy (druga dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) ⁽³⁾ została kilkakrotnie znacząco zmieniona ⁽⁴⁾. W celu zapewnienia jej jasności i zrozumiałości należy tę dyrektywę ujednolicić.

(2) Niniejsza dyrektywa jest dyrektywą szczegółową w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie

wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy ⁽⁵⁾. W związku z tym przepisy dyrektywy 89/391/EWG mają pełne zastosowanie w zakresie użytkowania sprzętu roboczego przez pracowników w miejscu pracy, bez uszczerbku dla zawartych w niniejszej dyrektywie przepisów bardziej rygorystycznych lub szczegółowych.

(3) Artykuł 137 ust. 2 Traktatu stanowi, iż Rada może przyjąć, w drodze dyrektyw, minimalne wymagania mające na celu polepszanie w szczególności środowiska pracy, w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.

(4) Na mocy tego artykułu dyrektywy te unikają nakładania administracyjnych, finansowych i prawnych ograniczeń, które utrudniałyby tworzenie i rozwijanie małych i średnich przedsiębiorstw.

(5) Przepisy przyjęte na mocy art. 137 ust. 2 Traktatu nie stanowią przeszkody dla jakiegokolwiek państwa członkowskiego w utrzymaniu ani w wprowadzeniu bardziej surowych środków ochrony warunków pracy zgodnych z Traktatem.

(6) Zgodność z minimalnymi wymaganiami przewidzianymi dla zagwarantowania lepszych standardów bezpieczeństwa i zdrowia przy użytkowaniu sprzętu roboczego jest niezbędna dla zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

(7) Poprawa bezpieczeństwa, higieny i ochrony zdrowia w miejscu pracy stanowi cel, który nie powinien być podporządkowany wyłącznie względem ekonomicznym.

(8) Praca na wysokości może narazić pracowników na szczególnie wysokie ryzyko dla ich zdrowia i bezpieczeństwa, w szczególności na upadek z wysokości i inne poważne wypadki przy pracy, które stanowią dużą część wszystkich wypadków, szczególnie śmiertelnych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 100 z 30.4.2009, s. 144.

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 8 lipca 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 13 lipca 2009 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 393 z 30.12.1989, s. 13.

⁽⁴⁾ Zob. załącznik III części A.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 183 z 29.6.1989, s. 1.

- (9) Niniejsza dyrektywa ustanawia praktyczny aspekt realizacji wymiaru społecznego rynku wewnętrznego.
- (10) Stosownie do dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego ⁽¹⁾ państwa członkowskie mają obowiązek notyfikować Komisji wszelkie projekty przepisów technicznych dotyczących maszyn, wyposażenia i instalacji.
- (11) Niniejsza dyrektywa jest najbardziej właściwym środkiem dla osiągnięcia zamierzonych celów i nie wykracza poza to, co jest do ich osiągnięcia niezbędne.
- (12) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań państw członkowskich odnoszących się do terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w załączniku III część B,
- c) „strefa niebezpieczna” – wszelką strefę wewnątrz lub wokół sprzętu roboczego, w której pracownik jest narażony na zagrożenie bezpieczeństwa lub zdrowia;
- d) „pracownik narażony” – każdego pracownika znajdującego się całkowicie lub częściowo w strefie niebezpiecznej;
- e) „operator” – pracownika lub pracowników, których zadaniem jest użytkowanie sprzętu roboczego.

ROZDZIAŁ II

OBOWIĄZKI PRACODAWCÓW

Artykuł 3

Przepisy ogólne

1. Pracodawca podejmuje konieczne środki zapewniające, aby sprzęt roboczy udostępniany pracownikom w przedsiębiorstwie lub zakładzie był właściwy do wykonania pracy lub był odpowiednio przystosowany do tego celu i mógł być użytkowany przez pracowników bez szkody dla ich bezpieczeństwa i zdrowia.

Przy wyborze sprzętu roboczego, który ma być użyty, pracodawca zwraca uwagę na specyficzne warunki pracy, jej charakter oraz na zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, jakie występują w przedsiębiorstwie lub zakładzie, szczególnie na stanowiskach pracy, lub na wszelkie dodatkowe zagrożenia wynikające z użytkowania tego sprzętu roboczego.

2. W przypadku gdy nie ma możliwości zapewnienia, aby sprzęt roboczy mógł być użytkowany przez pracowników bez ryzyka dla ich bezpieczeństwa lub narażenia zdrowia, pracodawca podejmuje odpowiednie środki w celu zminimalizowania ryzyka.

Artykuł 4

Przepisy dotyczące sprzętu roboczego

1. Bez uszczerbku dla art. 3, pracodawca posiada lub używa:

a) sprzęt roboczy, który, jeżeli został dostarczony pracownikom w przedsiębiorstwie lub zakładzie po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 1992 r., spełnia:

(i) przepisy wszelkich mających zastosowanie odpowiednich dyrektyw Wspólnoty;

(ii) minimalne wymagania określone w załączniku I w takim zakresie, w jakim nie mają zastosowania żadne inne dyrektywy Wspólnoty lub też mają zastosowanie tylko częściowo;

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsza dyrektywa jest drugą szczegółową dyrektywą w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG, określa minimalne wymagania dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy użytkowaniu sprzętu roboczego przez pracowników podczas pracy, w rozumieniu art. 2.

2. Przepisy dyrektywy 89/391/EWG mają w pełni zastosowanie do całego zakresu określonego w ust. 1, bez uszczerbku dla bardziej rygorystycznych lub szczegółowych przepisów zawartych w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy użyte pojęcia oznaczają:

a) „sprzęt roboczy” – wszelkie maszyny, urządzenia, narzędzia lub instalacje użytkowane podczas pracy;

b) „użytkowanie sprzętu roboczego” – wszelką działalność z użyciem sprzętu roboczego, taką jak rozruch lub zatrzymanie sprzętu, posługiwanie się nim, transportowanie, naprawianie, modernizacja, modyfikacja, konserwacja i obsługa – obejmująca szczególnie jego czyszczenie;

⁽¹⁾ Dz.U. L 204 z 21.7.1998, s. 37.

- b) sprzęt roboczy, który, jeżeli został dostarczony pracownikom w przedsiębiorstwie lub zakładzie do dnia 31 grudnia 1992 r., musi spełniać minimalne wymagania określone w załączniku I, nie później niż cztery lata po tej dacie;
- c) bez uszczerbku dla lit. a) ppkt (i) oraz w drodze odstępstwa od lit. a) ppkt (ii) oraz lit. b) szczególny sprzęt roboczy podlegający wymaganiom załącznika I pkt 3, jeżeli już został dostarczony pracownikom w przedsiębiorstwie lub zakładzie do dnia 5 grudnia 1998 r., musi spełniać minimalne wymagania ustalone w załączniku I, nie później niż cztery lata po tej dacie.

2. Pracodawca podejmuje konieczne środki umożliwiające, poprzez odpowiednią konserwację, utrzymanie sprzętu roboczego w ciągu całego czasu pracy w stanie zgodnym odpowiednio z ust. 1 lit. a) lub b).

3. Państwa członkowskie po konsultacji z partnerami społecznymi oraz należycie uwzględniając krajowe ustawodawstwo lub praktyki, ustalają procedury, według których można osiągnąć poziom bezpieczeństwa odpowiadający celom wskazanym w załączniku II.

Artykuł 5

Kontrola sprzętu roboczego

1. Pracodawca zapewnia, aby w przypadkach, gdy bezpieczeństwo sprzętu roboczego uzależnione jest od warunków jego instalowania, poddany był on wstępnej kontroli (po zainstalowaniu i przed pierwszym wprowadzeniem do użytku) oraz kontroli po przeprowadzeniu montażu na nowym miejscu lub w nowej lokalizacji przez właściwe osoby, w rozumieniu ustawodawstwa lub praktyk krajowych, celem zagwarantowania, że sprzęt został prawidłowo zainstalowany i działa we właściwy sposób.

2. W celu utrzymania warunków ochrony zdrowia i bezpieczeństwa oraz dla wykrycia i usunięcia we właściwym czasie usterek mogących prowadzić do niebezpiecznych sytuacji pracodawca zapewnia, aby sprzęt roboczy narażony na działania powodujące takie usterki podlegał:

- a) okresowym kontrolom oraz, w miarę potrzeby, badaniami wykonanym przez właściwe osoby, w rozumieniu ustawodawstwa krajowego lub praktyk krajowych;
- b) specjalnym kontrolom przeprowadzanym przez właściwe osoby, w rozumieniu ustawodawstwa krajowego lub praktyk krajowych, za każdym razem, gdy zaszły wyjątkowe okoliczności, które mogą narażać bezpieczeństwo sprzętu roboczego, takie jak modyfikacja prac, wypadki, zjawiska naturalne lub przedłużone okresy przestoju.

3. Wyniki kontroli są rejestrowane i przechowywane do dyspozycji właściwych organów. Są one przechowywane przez odpowiedni okres.

Jeżeli sprzęt roboczy używany jest poza przedsiębiorstwem, towarzyszy mu materialne zaświadczenie o ostatnio przeprowadzonej kontroli.

4. Państwa członkowskie określają warunki, na których przeprowadza się takie kontrole.

Artykuł 6

Sprzęt roboczy stwarzający szczególne ryzyko

Gdy użytkowany sprzęt roboczy może powodować powstanie szczególnego zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, pracodawca podejmuje konieczne środki zapewniające:

- a) ograniczenie użytkowania sprzętu roboczego wyłącznie do pracowników, którym przydzielono jego użytkowanie;
- b) wykonywanie napraw, modernizacji, konserwacji lub obsługi przez pracowników, którzy są odpowiednio wyznaczeni do przeprowadzenia takich prac.

Artykuł 7

Ergonomia i ochrona zdrowia pracowników

Stosując minimalne wymagania ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, pracodawca bierze pod uwagę zasady ergonomii, a także pozycję i stanowisko, jakie przyjmują pracownicy podczas użytkowania sprzętu roboczego.

Artykuł 8

Informowanie pracowników

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 10 dyrektywy 89/391/EWG, pracodawca podejmuje konieczne środki w celu zapewnienia, że pracownicy posiadają odpowiednie informacje i, tam gdzie jest to potrzebne, pisemne instrukcje dotyczące sprzętu roboczego użytkowanego w miejscu pracy.

2. Informacje i pisemne instrukcje zawierają co najmniej odpowiednie dane dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia odnoszące się do:

- a) warunków użytkowania sprzętu roboczego;
- b) przewidywanych sytuacji nietypowych;
- c) wniosków wyciągniętych z doświadczenia przy użytkowaniu sprzętu roboczego, o ile jest to potrzebne.

Pracownicy są uświadamiani co do grożącego im niebezpieczeństwa, sprzętu roboczego znajdującego się w miejscu pracy lub strefie pracy, a także muszą być powiadomieni o zmianach wpływających na nich w zakresie, w jaki wpływają one na sprzęt roboczy znajdujący się w ich najbliższym otoczeniu, nawet jeżeli bezpośrednio nie używają oni tego sprzętu.

3. Informacje i pisemne instrukcje muszą być zrozumiałe dla pracowników, których dotyczą.

Artykuł 9

Szkolenie pracowników

Bez uszczerbku dla przepisów art. 12 dyrektywy 89/391/EWG, pracodawca podejmuje konieczne środki w celu zapewnienia, aby:

- a) pracownicy, którzy mają użytkować sprzęt roboczy, zostali odpowiednio przeszkoleni, w tym w zakresie wszelkiego ryzyka, jakie może wynikać z tego użytkowania;
- b) pracownicy, o których mowa w art. 6 lit. b), odbyli odpowiednie specjalistyczne przeszkolenie.

Artykuł 10

Konsultacje i współdziałanie pracowników

Konsultacje i współdziałanie pracowników lub ich przedstawicieli w sprawach objętych zakresem niniejszej dyrektywy, z uwzględnieniem jej załączników, przebiegają zgodnie z art. 11 dyrektywy 89/391/EWG.

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY RÓŻNE

Artykuł 11

Zmiany załączników

1. Uzupełnienia do załącznika I o dodatkowe minimalne wymagania mające zastosowanie do szczególnego sprzętu roboczego określonego w pkt 3 Rada przyjmuje zgodnie z procedurą określoną w art. 137 ust. 2 Traktatu.
2. Zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 17 ust. 2 dyrektywy 89/391/EWG, przyjmowane są ściśle techniczne dostosowania załączników będące wynikiem:

- a) przyjęcia dyrektyw w sprawie harmonizacji technicznej i normalizacji sprzętu roboczego; lub
- b) postępu technicznego, zmian w międzynarodowych przepisach, postanowieniach lub wiedzy w zakresie sprzętu roboczego.

Artykuł 12

Przepisy końcowe

Państwa członkowskie przedkładają Komisji treść przepisów prawa krajowego, które już zostały przyjęte lub są przyjmowane, w zakresie objętym niniejszą dyrektywą.

Artykuł 13

Dyrektywa 89/655/EWG, zmieniona dyrektywami, o których mowa w załączniku III część A, zostaje uchylona, bez naruszenia zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w załączniku III część B.

Odesłania do uchylonej dyrektywy traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku IV.

Artykuł 14

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 15

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 16 września 2009 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego
J. BUZEK
Przewodniczący

W imieniu Rady
C. MALMSTRÖM
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

MINIMALNE WYMAGANIA

(o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. a) ppkt (ii) i art. 4 ust. 1 lit. b))

1. Uwaga ogólna

Obowiązki przewidziane w niniejszym załączniku stosuje się, uwzględniając niniejszą dyrektywę oraz tam, gdzie występuje ryzyko związane z wymienionym sprzętem roboczym.

Następujące minimalne wymagania, w zakresie, w jakim mają zastosowanie do używanego sprzętu roboczego, nie wymagają niezbędnie takich samych środków jak zasadnicze wymagania dotyczące nowego sprzętu roboczego.

2. Ogólne minimalne wymagania dotyczące sprzętu roboczego

- 2.1. Urządzenia sterownicze sprzętu roboczego, które mają wpływ na bezpieczeństwo, muszą być widoczne i możliwe do zidentyfikowania oraz odpowiednio oznakowane, o ile jest to potrzebne.

Poza koniecznym wyjątkiem, urządzenia sterownicze muszą być usytuowane poza strefami niebezpiecznymi i to w taki sposób, aby ich obsługa nie powodowała dodatkowych zagrożeń. Urządzenia sterownicze nie powinny stwarzać jakichkolwiek zagrożeń spowodowanych niezamierzoną obsługą.

O ile jest to konieczne, operator musi mieć możliwość stwierdzenia z dyspozytorni głównej, że nikt nie znajduje się w strefie niebezpiecznej. Jeśli jest to niemożliwe, układ bezpieczeństwa automatycznie musi wysyłać akustyczny lub optyczny sygnał ostrzegawczy przed uruchomieniem maszyny. Pracownik narażony na ryzyko musi mieć czas lub środki, ażeby szybko uniknąć zagrożeń spowodowanych rozruchem lub zatrzymaniem się sprzętu roboczego.

Układy sterowania muszą być bezpieczne i muszą zostać wybrane z należytych uwzględnieniem awarii, wad i ograniczeń, do których może dochodzić w planowanych okolicznościach użycia.

- 2.2. Uruchomienie sprzętu roboczego musi być możliwe tylko przez celowe działanie za pomocą urządzenia sterowniczego przeznaczonego do tego celu.

To samo powinno dotyczyć:

- ponownego uruchomienia po zatrzymaniu z jakiegokolwiek przyczyny,
- sterowania w przypadku znaczących zmian parametrów pracy (np. prędkości, ciśnienia itp.),

w przypadku, kiedy ponowny rozruch lub zmiana nie stwarzają jakiegokolwiek zagrożenia dla pracownika.

Niniejsze wymagania nie mają zastosowania do ponownego uruchomienia lub zmian parametrów pracy, o ile są one spowodowane normalnym cyklem roboczym urządzenia automatycznego.

- 2.3. Sprzęt roboczy musi być wyposażony w urządzenia sterownicze przeznaczone do całkowitego i bezpiecznego zatrzymywania.

Każde stanowisko pracy musi być wyposażone w urządzenia sterownicze przeznaczone do zatrzymywania pewnych części lub całości sprzętu roboczego, w zależności od rodzaju zagrożenia, tak aby sprzęt roboczy był w stanie bezpiecznym. Układ sterowania wyłącznikiem „stop” sprzętu musi mieć pierwszeństwo nad układami sterowania rozruchem. Kiedy sprzęt roboczy lub jego niebezpieczne części zostają zatrzymane, zasilanie urządzeń uruchamiających musi zostać odłączone.

- 2.4. Gdy jest to konieczne, w zależności od zagrożeń, jakie stwarza sprzęt, i od jego nominalnego czasu zatrzymania się, sprzęt roboczy musi być wyposażony w urządzenie zatrzymania awaryjnego.

- 2.5. Sprzęt roboczy, który stwarza ryzyko upadku przedmiotów lub ich wyrzucenia, musi posiadać odpowiednie środki ochrony, odpowiadające stopniu ryzyka.

Sprzęt roboczy stwarzający zagrożenie emisją gazu, oparów, płynu lub pyłu musi być wyposażony w odpowiednie obudowy lub urządzenia wyciągowe w pobliżu źródła zagrożenia.

- 2.6. Sprzęt roboczy i części takiego sprzętu, o ile jest to konieczne dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, muszą być zamocowane za pomocą odpowiednich zaczepów lub innych podobnych środków.

- 2.7. O ile występuje ryzyko zerwania lub rozsypania części sprzętu roboczego, co może stanowić znaczące zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, należy zastosować odpowiednie środki ochronne.
- 2.8. O ile występuje ryzyko bezpośredniego kontaktu z ruchomymi częściami sprzętu roboczego, które mogłyby prowadzić do wypadków, to takie części muszą być wyposażone w osłony lub takie urządzenia, które zapobiegająby dostępowi do stref niebezpiecznych lub powstrzymywały ruchy części niebezpiecznych, zanim zostanie osiągnięta strefa niebezpieczna.

Osłony i środki ochrony:

- muszą być mocnej (trwałej) konstrukcji,
 - nie mogą stwarzać żadnego dodatkowego zagrożenia,
 - nie mogą być łatwo usuwane lub pozbawiane działania,
 - muszą być usytuowane w odpowiedniej odległości od strefy niebezpiecznej,
 - nie mogą przesłaniać, bardziej niż jest to niezbędne, pola widzenia cyklu pracy urządzenia,
 - muszą umożliwiać wykonywanie operacji w celu zamocowania lub wymiany części oraz prac konserwacyjnych, ograniczać dostęp tylko do tych obszarów, gdzie praca ma być wykonywana, jeżeli jest to możliwe, bez usuwania osłon środków ochrony.
- 2.9. Miejsca i stanowiska pracy lub konserwacji sprzętu roboczego muszą być wystarczająco oświetlone i odpowiednio przystosowane do wykonywanych czynności.
- 2.10. Części sprzętu roboczego o wysokiej lub bardzo niskiej temperaturze muszą, o ile to konieczne, być zabezpieczone w celu uniknięcia ryzyka dotknięcia lub zbliżenia.
- 2.11. Urządzenia ostrzegawcze sprzętu roboczego muszą być niedwuznaczne, łatwo dostrzegalne i zrozumiałe.
- 2.12. Sprzęt roboczy musi być użytkowany tylko w procesach i warunkach, dla których jest przeznaczony.
- 2.13. Musi być możliwe przeprowadzanie prac konserwacyjnych podczas postoju maszyny. Jeżeli jest to niemożliwe, to musi być możliwość podjęcia odpowiednich środków ochronnych w celu przeprowadzenia takich prac lub takie prace są przeprowadzane poza strefami niebezpiecznymi.
- Jeżeli dla jakiegokolwiek maszyny jest przewidziany dziennik konserwacji, to musi być on prowadzony na bieżąco.
- 2.14. Sprzęt roboczy musi być wyposażony w łatwo odróżniające się środki, służące do odłączania od wszystkich źródeł energii.
- Ponowne przyłączenie nie może stanowić zagrożenia dla pracowników.
- 2.15. Sprzęt roboczy musi być wyposażony w znaki ostrzegawcze i oznakowanie, mające zasadnicze znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa pracowników.
- 2.16. Pracownicy muszą mieć zapewniony bezpieczny dostęp i bezpieczne przebywanie we wszystkich obszarach koniecznych do produkcji, ustawiania i do prac konserwacyjnych.
- 2.17. Sprzęt roboczy musi odpowiednio ochraniać pracowników przed ryzykiem pożaru, przegrzania lub uwolnienia się gazu, pyłu, płynu, oparu lub innych substancji produkowanych, użytkowanych lub magazynowanych w wyposażeniu.
- 2.18. Sprzęt roboczy musi odpowiednio ochraniać pracowników przed ryzykiem wybuchu urządzenia lub substancji produkowanej, używanej czy zmagazynowanej w wyposażeniu.
- 2.19. Sprzęt roboczy musi odpowiednio ochraniać pracowników przed ryzykiem bezpośredniego lub pośredniego kontaktu z elektrycznością.

3. Dodatkowe wymagania minimalne mające zastosowanie do określonych rodzajów sprzętu roboczego

3.1. Wymagania minimalne odnoszące się do ruchomego sprzętu roboczego, zarówno samobieżnego, jak i niesamobieżnego

3.1.1. Ruchomy sprzęt roboczy, na którym jeżdżą pracownicy, musi być wyposażony w taki sposób, aby zmniejszyć ryzyko dla pracowników podczas jazdy.

Niniejsze ryzyka muszą obejmować ryzyko związane z możliwością kontaktu lub zaczepienia się o koła lub gąsienice.

3.1.2. Jeżeli niezamierzone zakleszczenie jednostki napędowej między elementem ruchomego sprzętu roboczego a jego osprzętem lub czymkolwiek holowanym przez sprzęt może stworzyć specyficzne ryzyko, taki sprzęt roboczy musi być wyposażony lub dostosowany tak, aby zapobiec unieruchomianiu jednostek napędowych.

W przypadku gdy nie można unikać takiego zakleszczania, muszą zostać podjęte wszystkie możliwe środki w celu uniknięcia skutków szkodliwych dla pracowników.

3.1.3. W przypadkach, gdy wały napędowe, przeznaczone do przekazywania napędu między ruchomymi elementami sprzętu roboczego mogłyby ulec zanieczyszczeniu lub uszkodzeniu na skutek ciągnięcia ich po podłożu, powinny być przewidziane urządzenia do zamocowania ich w ustalonym położeniu.

3.1.4. Ruchomy sprzęt roboczy, na którym znajdują się pracownicy, musi być tak zaprojektowany, aby, w rzeczywistych warunkach jego użytkowania, ryzyko związane z jego wywróceniem się było ograniczone poprzez:

- konstrukcję ochronną, mającą zapewnić, że sprzęt nie przechyli się więcej niż 90°, lub
- konstrukcję zapewniającą wystarczającą wolną przestrzeń wokół osób jadących na nim w razie ruchu przechylania się sprzętu o więcej niż 90°, lub
- inne urządzenie wywołujące równoważne skutki.

Takie konstrukcje ochronne mogą stanowić integralne części sprzętu roboczego.

Takie konstrukcje ochronne nie są wymagane, jeśli sprzęt roboczy jest stabilizowany podczas działania lub jeśli jego budowa uniemożliwia wywrócenie się.

W przypadku gdy istnieje ryzyko przygnięcia pracowników jadących na sprzęcie przez jego części w przypadku przewrócenia się, należy zainstalować system umocowujący pracowników.

3.1.5. Wózki podnośnikowe, ze znajdującymi się na nich pracownikami, muszą być dostosowane lub wyposażone tak, aby ograniczyć ryzyko związane z wywróceniem się wózka podnośnikowego, np.:

- przez zainstalowanie kabiny dla kierowcy, lub
- przez konstrukcję zapobiegającą wywróceniu się wózka podnośnikowego, lub
- przez konstrukcję zapewniającą, w razie wywróceniu się wózka podnośnikowego, wystarczającą wolną przestrzeń dla przewożonych pracowników między podłożem a częściami wózka podnośnikowego, lub
- przez konstrukcję umocowującą (utrzymującą) pracowników w siedzeniach (siedziskach), tak aby uchronić ich przed przygnięciem przez części wózka podnośnikowego w przypadku jego wywrócenia się.

3.1.6. Samobieżny sprzęt roboczy, który w czasie poruszania się może być źródłem ryzyka dla osób, musi spełniać następujące warunki:

- a) sprzęt musi być wyposażony w urządzenia zapobiegające nieuprawnionemu uruchamianiu;
- b) musi być wyposażony w odpowiednie urządzenia służące minimalizowaniu skutków zderzenia, w przypadku gdy więcej niż jeden pojazd szynowy jest w ruchu w tym samym czasie;

- c) musi być wyposażony w urządzenia hamujące i zatrzymujące. W przypadku gdy ograniczenia dotyczące bezpieczeństwa tego wymagają, muszą być dostępne urządzenia hamujące lub zatrzymujące na wypadek sytuacji wyjątkowych, w razie awarii głównego systemu, sterowane za pomocą łatwo dostępnych urządzeń kontrolnych lub przez systemy automatyczne;
- d) w przypadku gdy bezpośrednie pole widzenia kierowcy jest nieodpowiednie dla zapewnienia bezpieczeństwa, należy zainstalować pomocnicze urządzenia celem poprawy widoczności;
- e) sprzęt roboczy przeznaczony do użytkowania w nocy lub w ciemnych miejscach musi być wyposażony w światła właściwe do rodzaju prac, jakie mają być wykonywane, i musi zapewniać odpowiednie bezpieczeństwo pracowników;
- f) sprzęt roboczy stwarzający zagrożenie pożarowe, sam lub ze względu na to, co przewozi lub holuje, i mogący stanowić zagrożenie dla pracowników, musi zostać wyposażony w odpowiednie przyrządy przeciwpożarowe, w przypadku gdy takie przyrządy nie są dostępne wystarczająco blisko miejsca użycia sprzętu;
- g) zdalnie sterowany sprzęt roboczy musi się automatycznie zatrzymywać w momencie opuszczenia zasięgu kontroli;
- h) zdalnie sterowany sprzęt roboczy, który w normalnych warunkach może zagrażać przygnieceniem lub uderzeniem, musi zostać wyposażony w urządzenia chroniące przed takim zagrożeniem, o ile nie ma innych odpowiednich urządzeń przed nim chroniących.

3.2. Minimalne wymagania w stosunku do sprzętu roboczego podnoszącego ładunki

3.2.1. Jeżeli sprzęt roboczy podnoszący ładunki jest zainstalowany na stałe, jego wytrzymałość i stateczność podczas użycia musi być zapewniona, uwzględniając w szczególności ładunki, które mają być podnoszone, oraz nacisk wywierany na podstawę lub punkt umocowania konstrukcji.

3.2.2. Maszyny służące do podnoszenia ładunków muszą być wyraźnie oznakowane celem wskazania ich udźwigu nominalnego, a także, w razie potrzeby, tablicę udźwigu podającą nominalny udźwig dla wszystkich układów maszyn.

Osprzęt służący do podnoszenia ładunków musi być oznakowany w taki sposób, aby możliwe było określenie cech istotnych dla bezpiecznego użytkowania.

Sprzęt roboczy, który nie jest przeznaczony do podnoszenia osób, a który może być do tego celu niewłaściwie wykorzystany, musi być odpowiednio oznakowany w tym celu.

3.2.3. Sprzęt roboczy zainstalowany na stałe musi być umocowany w taki sposób, aby zmniejszyć ryzyko:

- a) uderzenia pracowników przez ładunek;
- b) niebezpiecznego przesunięcia się lub niekontrolowanego upadku ładunku;
- c) nieumyślnego zwolnienia.

3.2.4. Sprzęt roboczy służący do podnoszenia lub przenoszenia pracowników musi:

- a) zapobiegać ryzyku upadku kosza, jeżeli takie istnieje, przez zastosowanie odpowiednich urządzeń;
- b) zapobiegać ryzyku wypadnięcia użytkownika z kosza, jeżeli takie istnieje;
- c) zapobiegać ryzyku przygniecenia, zakleszczenia lub zablokowania użytkownika, w szczególności przez niezamierzony kontakt z przedmiotami;
- d) zapewniać, że osoby uwięzione wewnątrz kosza w razie awarii nie są narażone na niebezpieczeństwo oraz mogą zostać uwolnione.

Jeżeli, ze względu na nieodłączne cechy miejsca pracy lub różnice wysokości, nie można uniknąć ryzyk określonych w lit. a), musi zostać zainstalowana lina zawieszona o zwiększonym współczynniku bezpieczeństwa oraz musi ona być sprawdzana każdego dnia roboczego.

ZAŁĄCZNIK II

PRZEPISY DOTYCZĄCE UŻYTKOWANIA SPRZĘTU ROBOCZEGO

Określonego w art. 4 ust. 3

Uwaga wstępna

Niniejszy załącznik stosuje się, uwzględniając niniejszą dyrektywę oraz tam, gdzie występuje odpowiadające ryzyko w stosunku do danego sprzętu roboczego.

1. Przepisy ogólne dotyczące wszystkich rodzajów sprzętu roboczego

- 1.1. Sprzęt roboczy musi być zainstalowany, umieszczony i używany w taki sposób, aby zmniejszyć ryzyka dla użytkowników sprzętu roboczego, a także dla innych pracowników, np. przez zapewnienie, że istnieje wystarczająca przestrzeń między ruchomymi częściami sprzętu roboczego a ruchomymi lub nieruchomymi częściami znajdującymi się w jego otoczeniu oraz że wszystkie formy energii i wszystkie substancje używane lub produkowane mogły być dostarczone lub usunięte w bezpieczny sposób.
- 1.2. Sprzęt roboczy musi być montowany i rozmontowywany w bezpiecznych warunkach, w szczególności zgodnie z instrukcjami, które mogły zostać dostarczone przez producenta.
- 1.3. Sprzęt roboczy, który może zostać uderzony piorunem w czasie używania, musi być chroniony przed skutkami uderzenia za pomocą urządzeń lub innych odpowiednich środków.

2. Przepisy dotyczące użytkowania sprzętu ruchomego, zarówno samobieźnego, jak i niesamobieźnego

- 2.1. Samobieźny ruchomy sprzęt roboczy może być kierowany tylko przez pracowników odpowiednio przeszkolonych w zakresie bezpiecznego prowadzenia tego typu sprzętu.
- 2.2. Jeżeli sprzęt roboczy porusza się na obszarze miejsca pracy, należy określić odpowiednie zasady organizacji ruchu i przestrzegać ich.
- 2.3. Muszą zostać podjęte środki organizacyjne, aby zapobiec wchodzeniu pieszych pracowników na teren, na którym działa samobieźny ruchomy sprzęt roboczy.

Jeżeli prace mogą być właściwie wykonywane, jedynie jeżeli piesi pracownicy są obecni na tym terenie, podejmowane są odpowiednie środki celem zapobieżenia uszkodzeniom ciała, które może spowodować sprzęt.

- 2.4. Transport pracowników za pomocą ruchomego sprzętu o napędzie mechanicznym dopuszcza się jedynie w przypadku, gdy jest on wyposażony w urządzenia zapewniające bezpieczeństwo pracowników. Jeżeli praca musi być wykonywana w czasie podróży, należy odpowiednio do konieczności dostosować szybkości.
- 2.5. Ruchomy sprzęt roboczy wyposażony w silnik spalinowy dopuszcza się jedynie w przypadku, gdy w obszarze pracy zapewniona jest wystarczająca ilość powietrza niestanowiącego zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.

3. Przepisy dotyczące użytkowania sprzętu roboczego służącego do podnoszenia ładunków**3.1. Uwaga ogólna**

- 3.1.1. Sprzęt roboczy, który jest ruchomy lub który może być rozmontowywany, a który jest przeznaczony do podnoszenia ładunków, musi być używany w taki sposób, aby zapewnić stateczność sprzętu roboczego podczas użytkowania we wszystkich przewidywalnych warunkach z uwzględnieniem rodzaju podłoża.
- 3.1.2. Osoby mogą być podnoszone tylko za pomocą sprzętu roboczego i osprzętu przeznaczonego do tego celu.

Bez uszczerbku dla przepisów art. 5 dyrektywy 89/391/EWG, wyjątkowo, sprzęt roboczy, który nie jest przeznaczony w szczególności do podnoszenia osób, może być wykorzystany do tego celu, pod warunkiem że podjęte zostały odpowiednie działania, aby zapewnić bezpieczeństwo, zgodnie z ustawodawstwem krajowym lub praktykami krajowymi ustalającymi odpowiedni nadzór.

Podczas gdy pracownicy znajdują się na sprzęcie roboczym przeznaczonym do podnoszenia ładunków, musi on być przez cały czas sterowany przez człowieka. Osoby podnoszone muszą dysponować odpowiednimi środkami komunikacji. W przypadku niebezpieczeństwa muszą istnieć dające pewność sposoby ewakuowania pracowników.

- 3.1.3. Należy podjąć środki w celu zapewnienia, aby pracownicy nie znajdowali się pod zawieszonymi ładunkami, chyba że taka obecność jest wymagana dla skutecznego przeprowadzenia prac.

Ładunki nie mogą być przenoszone ponad niechronionymi miejscami pracy, w których zazwyczaj znajdują się pracownicy.

W przypadku gdy dochodzi do tego, jeżeli prace nie mogą być inaczej właściwie wykonane, należy ustanowić i stosować odpowiednie procedury.

- 3.1.4. Osprzęt służący do podnoszenia musi być dobrany w zależności od sposobu obchodzenia się z ładunkiem, punktów zaczepienia, przyrządów mocujących i warunków atmosferycznych, z uwzględnieniem układu podwieszenia. Przyrządy osprzętu służącego do podnoszenia muszą być tak oznakowane, aby użytkownicy byli świadomi co do jego właściwości, w przypadku gdy nie jest on rozmontowany po użyciu.
- 3.1.5. Osprzęt służący do podnoszenia musi być magazynowany w sposób zapewniający, aby nie został on uszkodzony lub nie uległ pogorszeniu jego właściwości użytkowe.

3.2. Sprzęt roboczy służący do podnoszenia ładunków niekierowanych

- 3.2.1. Jeżeli na tym samym terenie zainstalowane lub zmontowane są dwa urządzenia lub więcej służących do podnoszenia ładunków niekierowanych, a promienie ich zasięgu zachodzą na siebie, należy podjąć właściwe środki celem uniknięcia zderzenia się ładunków lub części sprzętu roboczego.

- 3.2.2. W przypadku używania ruchomego sprzętu roboczego służącego do podnoszenia ładunków niekierowanych należy podjąć działania zapobiegające przechylaniu się, wywróceniu, a także, w razie potrzeby, jego poruszeniu lub ześlizgnięciu się. Należy przeprowadzać kontrole w celu zapewnienia, że środki te są właściwie stosowane.

- 3.2.3. Jeżeli operator sprzętu roboczego przeznaczonego do podnoszenia ładunków niekierowanych nie jest w stanie obserwować całej drogi przebytej przez ładunek, zarówno bezpośrednio, jak i za pomocą pomocniczego sprzętu zapewniającego niezbędne informacje, właściwa osoba musi być w kontakcie z operatorem, aby nim kierować, oraz należy podjąć środki organizacyjne celem zapobieżenia zderzeniom ładunków, które mogą stanowić zagrożenie dla pracowników.

- 3.2.4. Prace muszą być zorganizowane w taki sposób, że jeżeli pracownik ręcznie umocowuje lub odpina ładunek, może to być wykonywane w sposób bezpieczny, w szczególności przez zaangażowanie pracownika bezpośrednio lub pośrednio do kontroli nad sprzętem roboczym.

- 3.2.5. Wszystkie operacje podnoszenia ładunków muszą być właściwie zaplanowane, odpowiednio nadzorowane i przeprowadzone, aby chronić bezpieczeństwo pracowników.

W szczególności jeżeli ładunek ma być podniesiony przez dwie lub więcej części sprzętu roboczego przeznaczonego do podnoszenia ładunków niekierowanych jednocześnie, należy ustalić i stosować procedurę celem zapewnienia dobrej koordynacji pracy operatorów.

- 3.2.6. Jeżeli sprzęt roboczy przeznaczony do podnoszenia ładunków niekierowanych nie jest w stanie utrzymać ładunku w przypadku całkowitej lub częściowej awarii zasilania, należy podjąć odpowiednie działania w celu uniknięcia wynikającego z tej sytuacji zagrożenia dla pracowników.

Zawieszony ładunek nie może pozostawać bez nadzoru, z wyjątkiem przypadków, gdy wstęp na zagrożony teren jest zabroniony, a ładunek został bezpiecznie zawieszony i jest bezpiecznie umocowany.

- 3.2.7. Użycie sprzętu roboczego przeznaczonego do podnoszenia ładunków niekierowanych pod gołym niebem musi zostać wstrzymane, jeżeli warunki pogodowe ulegną pogorszeniu do takiego stopnia, że może to zagrozić bezpiecznemu używaniu sprzętu i narazić pracowników na niebezpieczeństwo. Odpowiednie środki ochronne, w szczególności w celu uniknięcia przewrócenia się sprzętu, muszą zostać podjęte, aby uniknąć ryzyka dla pracowników.

4. Przepisy dotyczące użytkowania sprzętu roboczego wykorzystywanego do tymczasowej pracy na wysokości

4.1. Przepisy ogólne

4.1.1. Jeżeli, zgodnie z art. 6 dyrektywy 89/391/EWG i art. 3 niniejszej dyrektywy, tymczasowa praca na wysokości nie może być wykonana bezpiecznie i zgodnie z odpowiednimi warunkami ergonomicznymi z odpowiedniej powierzchni, należy dokonać wyboru najbardziej odpowiedniego sprzętu, który zapewni bezpieczne warunki pracy. Zapewnia się pierwszeństwo środków zbiorowej ochrony nad środkami ochrony osobistej. Wymiary sprzętu muszą być właściwe dla rodzaju pracy do wykonania i przewidywalnego obciążenia oraz umożliwiać bezpieczne przejście.

Wybór najbardziej odpowiednich środków dostępu do miejsc tymczasowej pracy na wysokości musi być dokonany stosownie do częstotliwości przejść, wysokości, jaka ma być pokonana, i czasu ich używania. Dokonany wybór musi umożliwiać ewakuację w przypadku grożącego niebezpieczeństwa. Przejście w obu kierunkach między drogami dostępu i platformami, pomostami lub kładkami nie może stwarzać dodatkowego ryzyka upadku.

4.1.2. Drabiny mogą być wykorzystywane jako stanowiska robocze dla pracy na wysokości tylko w warunkach, w których, biorąc pod uwagę pkt 4.1.1, wykorzystanie innego, bardziej bezpiecznego sprzętu roboczego nie jest uzasadnione z powodu niskiego poziomu ryzyka oraz krótkotrwałego ich wykorzystania albo istniejących na miejscu właściwości, których pracodawca nie może zmienić.

4.1.3. Wejścia linowe i techniki pozycjonowania mogą być wykorzystane tylko w warunkach, gdzie ocena ryzyka wskazuje, że praca może być wykonywana bezpiecznie i gdzie stosowanie innego, bezpieczniejszego sprzętu roboczego nie jest uzasadnione.

Uwzględniając ocenę ryzyka oraz w szczególności w zależności od czasu trwania pracy oraz od ograniczeń ergonomicznych, należy zapewnić siedziska z odpowiednim wyposażeniem.

4.1.4. W zależności od wybranego typu sprzętu roboczego na podstawie powyższego należy ustalić właściwe środki mające na celu zminimalizowanie zagrożenia dla pracowników, nieodłącznego dla tego typu sprzętu. Jeśli to konieczne, należy ustanowić przepisy dla zainstalowania zabezpieczeń zapobiegających upadkom. Muszą one być odpowiednio skonfigurowane i wystarczająco mocne w celu zapobieżenia lub zatrzymania upadku z wysokości i, najdalej jak to możliwe, zapobiegając wyrządzeniu szkody pracownikom. Zbiorowe środki ochronne zapobiegające upadkom mogą posiadać przerwy jedynie w miejscach dostępu do drabin lub schodów.

4.1.5. Gdy wykonanie szczególnego zadania wymaga czasowego usunięcia środka ochrony zbiorowej zapobiegającego upadkom, muszą zostać zastosowane zastępcze, skuteczne środki. Zadanie nie może być wykonywane, dopóki takie środki nie zostaną podjęte. Natychmiast po całkowitym albo tymczasowym zakończeniu danego zadania środki ochrony zbiorowej zapobiegające upadkom muszą zostać ponownie zainstalowane.

4.1.6. Tymczasowa praca na wysokości może być wykonywana jedynie wtedy, gdy warunki pogodowe nie zagrażają bezpieczeństwu i zdrowiu pracowników.

4.2. Przepisy szczególne dotyczące użytkowania drabin

4.2.1. Drabiny muszą być tak ustawione, aby zapewnić ich stateczność w trakcie używania. Przenośne drabiny muszą opierać się na stabilnym, mocnym, odpowiedniej wielkości, nieruchomym podłożu, tak aby szczeble pozostawały w pozycji poziomej. Drabiny zawieszane muszą być zaczeplone w bezpieczny sposób i, z wyjątkiem drabin linowych, tak, aby zapobiec ich przemieszczaniu lub bujaniu.

4.2.2. Nóżki przenośnych drabin muszą być zabezpieczone przed przesuwaniami się w trakcie używania poprzez zabezpieczenie ramiaków pionowych na końcu lub blisko górnego lub dolnego końca, za pomocą urządzenia przeciwoślizgowego lub poprzez każde inne ustawienia o równoważnej skuteczności. Drabiny używane jako środki dostępu muszą być dostatecznie długie, tak aby wystarczająco wystawały ponad platformę dostępu, chyba że zostały przyjęte inne środki zapewniające mocne uchwycenie poręczy. Drabiny łączone i drabiny rozkładane muszą być używane w taki sposób, aby zapobiec przesuwaniu się ich różnych części względem siebie. Drabiny przenośne muszą być zabezpieczone przed przesuwaniami, zanim zostaną wykorzystane.

4.2.3. Drabiny muszą być używane w taki sposób, żeby w każdym czasie zapewniona była możliwość bezpiecznego uchwycenia poręczy lub bezpiecznego wsparcia dla pracowników. W szczególności, jeśli ładunek ma zostać ręcznie przeniesiony na drabinie, nie może on przeszkadzać w bezpiecznym trzymaniu się poręczy.

- 4.3. Przepisy szczególne dotyczące użytkowania rusztowań
- 4.3.1. W przypadku rusztowań, gdy ich dokumentacja zawierająca obliczenia dla wybranego rusztowania nie jest dostępna lub dokumentacja ta nie obejmuje rozważanych ustawień strukturalnych, należy wykonać obliczenia dotyczące wytrzymałości i stabilności, chyba że rusztowanie jest montowane zgodnie z ogólnie uznawanym standardem montażu.
- 4.3.2. W zależności od złożoności danego rusztowania instrukcja jego montażu, użytkowania i demontażu musi zostać opracowana przez kompetentną osobę. Instrukcja ta może mieć formę standardowej instrukcji, uzupełnionej elementami odnoszącymi się do specjalistycznych szczegółów danego rusztowania.
- 4.3.3. Elementy nośne rusztowania muszą być zabezpieczone przed poślizgiem albo poprzez przytwierdzenie do powierzchni nośnej, zapewnienie urządzenia przeciwpoślizgowego lub poprzez inne środki o równoważnej skuteczności, zaś powierzchnia nośna musi mieć wystarczającą nośność. Stabilność rusztowania musi być zapewniona. Rusztowania na kółkach muszą być zabezpieczone odpowiednimi środkami uniemożliwiającymi przypadkowe przesunięcie się w trakcie pracy na wysokości.
- 4.3.4. Wymiary, kształt oraz układ pomostów rusztowania muszą być dostosowane do charakteru wykonywanej pracy i do przeniesionego ciężaru oraz muszą pozwalać na bezpieczną pracę i bezpieczne przejście. Pomosty rusztowania muszą być zmontowane w taki sposób, aby ich elementy nie mogły się poruszać w trakcie normalnego używania. Nie mogą istnieć niebezpieczne przerwy między elementami pomostów i pionowymi środkami zbiorowej ochrony zapobiegającymi upadkom.
- 4.3.5. Gdy elementy rusztowania nie są gotowe do używania, na przykład podczas składania, demontażu lub zmiany, muszą one być oznaczone ogólnymi znakami ostrzegawczymi, zgodnie z przepisami krajowymi transponującymi dyrektywę Rady 92/58/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących znaków bezpieczeństwa lub zdrowia w miejscu pracy (dziwiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) ⁽¹⁾ oraz być odpowiednio odgraniczone za pomocą środków fizycznych uniemożliwiających dostęp do strefy niebezpiecznej.
- 4.3.6. Rusztowania mogą być montowane, demontowane lub istotnie zmieniane tylko pod nadzorem kompetentnej osoby oraz przez pracowników, którzy odbyli odpowiednie i specjalistyczne przeszkolenie w zakresie przewidzianych czynności, uwzględniające szczególne ryzyka, zgodnie z art. 9, w szczególności w zakresie:
- a) rozumienia sposobu montażu, demontażu lub zmiany danego rusztowania;
 - b) bezpieczeństwa w trakcie montażu, demontażu lub zmiany danego rusztowania;
 - c) środków zapobiegających ryzyku upadku osób lub elementów;
 - d) środków bezpieczeństwa na wypadek zmieniających się warunków pogodowych, które mogą niekorzystnie wpłynąć na bezpieczeństwo danego rusztowania;
 - e) dopuszczalnych obciążeń;
 - f) każdego innego ryzyka, które może wiązać się z wyżej wymienionymi czynnościami montażu, demontażu lub zmiany.

Osoba nadzorująca i pracownicy, o których mowa, muszą mieć udostępniony schemat montażu i demontażu, określony w pkt 4.3.2, włącznie ze wszystkimi wskazówkami, które może on zawierać.

- 4.4. Przepisy szczególne dotyczące korzystania z wejść linowych i technik pozycjonowania

Korzystanie z dostępu linowego i technik pozycjonowania musi być zgodne z następującymi warunkami:

- a) system powinien składać się z co najmniej dwóch oddzielnie zakotwiczonych lin, jednej jako drogi wejścia, zejścia i podtrzymującej (lina robocza) oraz drugiej jako ubezpieczającej (lina bezpieczeństwa);

⁽¹⁾ Dz.U. L 245 z 26.8.1992, s. 23.

- b) pracownicy muszą być wyposażeni i używać odpowiednią uprząż oraz być przyczepieni za jej pomocą do liny bezpieczeństwa;
- c) lina robocza musi być wyposażona w bezpieczne środki wejścia i zejścia i mieć samoblokujący się system zapobiegający upadkowi użytkownika w przypadku utraty przez niego kontroli nad swoimi ruchami. Lina bezpieczeństwa musi być wyposażona w ruchomy system zabezpieczenia przed upadkiem, który podąża za ruchami pracownika;
- d) narzędzia i inne akcesoria używane przez pracownika muszą być mocno przytwierdzone do uprząży pracownika lub siedzenia albo za pomocą innych odpowiednich środków;
- e) praca musi być odpowiednio zaplanowana i nadzorowana, tak aby pracownik mógł być niezwłocznie uratowany w przypadku niebezpieczeństwa;
- f) zgodnie z art. 9 pracownicy, o których mowa, muszą odbyć odpowiednie przeszkolenie, szczególnie dla przewidzianych czynności, w szczególności procedur ratunkowych.

W wyjątkowych okolicznościach, w przypadku gdy z punktu widzenia oceny ryzyka użycie drugiej liny spowodowałoby, że praca byłaby bardziej niebezpieczna, użycie pojedynczej liny może być dopuszczalne, z zastrzeżeniem, że zgodnie z ustawodawstwem krajowym lub praktyką, zostały podjęte właściwe środki zapewniające bezpieczeństwo.

ZAŁĄCZNIK III

CZĘŚĆ A

Uchylona dyrektywa i wykaz jej kolejnych zmian

(o których mowa w art. 13)

Dyrektywa Rady 89/655/EWG
(Dz.U. L 393 z 30.12.1989, s. 13)

Dyrektywa Rady 95/63/WE
(Dz.U. L 335 z 30.12.1995, s. 28)

Dyrektywa 2001/45/WE Parlamentu Europejskiego
i Rady
(Dz.U. L 195 z 19.7.2001, s. 46)

Dyrektywa 2007/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady
(Dz.U. L 165 z 27.6.2007, s. 21) wyłącznie odesłanie do dyrektywy 89/655/EWG w art. 3 pkt 3

CZĘŚĆ B

Wykaz terminów transpozycji do prawa krajowego

(o których mowa w art. 13)

Dyrektywa	Termin transpozycji
89/655/EWG	31 grudnia 1992 r.
95/63/WE	4 grudnia 1998 r.
2001/45/WE	19 lipca 2004 r. ⁽¹⁾
2007/30/WE	31 grudnia 2012 r.

⁽¹⁾ W zakresie wprowadzenia w życie pkt 4 załącznika II do dyrektywy 89/655/EWG państwa członkowskie mają prawo skorzystać z okresu przejściowego, nie dłuższego niż dwa lata od dnia 19 lipca 2004 r., w celu uwzględnienia różnych sytuacji, które mogą wynikać z praktycznego wykonania dyrektywy 2001/45/WE, w szczególności przez małe i średnie przedsiębiorstwa.

ZAŁĄCZNIK IV

Tabela korelacji

Dyrektywa 89/655/EWG	Niniejsza dyrektywa
art. 1	art. 1
art. 2	art. 2
art. 3	art. 3
art. 4	art. 4
art. 4a ust. 1	art. 5 ust. 1
art. 4a ust. 2 tiret pierwsze i drugie	art. 5 ust. 2 lit. a) i b)
art. 4a ust. 3	art. 5 ust. 3
art. 4a ust. 4	art. 5 ust. 4
art. 5 tiret pierwsze i drugie	art. 6 lit. a) i b)
art. 5a	art. 7
art. 6 ust. 1	art. 8 ust. 1
art. 6 ust. 2 akapit pierwszy tiret pierwsze, drugie i trzecie	art. 8 ust. 2 akapit pierwszy lit. a), b) i c)
art. 6 ust. 2 akapit drugi	art. 8 ust. 2 akapit drugi
art. 6 ust. 3	art. 8 ust. 3
art. 7 tiret pierwsze	art. 9 lit. a)
art. 7 tiret drugie	art. 9 lit. b)
art. 8	art. 10
art. 9 ust. 1	art. 11 ust. 1
art. 9 ust. 2 tiret pierwsze i drugie	art. 11 ust. 2 lit. a) i b)
art. 10 ust. 1	—
art. 10 ust. 2	art. 12
—	art. 13
—	art. 14
art. 11	art. 15
załącznik I	załącznik I
załącznik II	załącznik II
—	załącznik III
—	załącznik IV